1832. No. 91.

# LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 13 NOVEMBER.

## PRUISSEN.

BERLIJN, *den* 3 *November*. Gisteren verhaalde men alhier belangrijke bijzonderheden nopens de aangelegenheden van Holland en Belgie. Men zeide, dat de Koning van Holland zijnen doorluchtigen zwager, den Koning van Pruissen, verzocht had, om als bemiddelaar in het nog hangende groote proces op te treden, met bijvoeging der verklaring, dat de Hollandsche regering het aan de door geheel Europa erkende regtschapenheid, voorzigtigheid en regtvaardigheid des hoogen bemiddelaars over liet, om zelfs ook door toegevendheid, daar waar dezelve noodig mogt wezen, de vereffening te bewerken, en den vrede en de rust te behouden. De Koning van Pruissen, steeds bereid tot medewerking, wanneer het er op aankomt, om binnen- en buitenlands het goede te bevorderen, moet zich terstond bereid hebben verklaard, om de hem toevertrouwde taak op zich te nemen en de hand te bieden tot het zegenrijke werk. Het komt nu daarop aan, dat de bepalingen der Londensche Conferencie, door toegevendheid van beide kanten, in overeenstemming gebragt worden met de inzigten en wederzijdsche vorderingen der beide belanghebbende Mogendheden, die nu nog in eene vijandelijke houding tegen elkander over staan. Daar nu de Koning van Holland zijnerzijds door den gedanen stap zijne bereidwilligheid tot vereffening op eene zoo openbare en redelijke wijze aan den dag heeft gelegd, twijfelt men er niet in het minste aan, dat ook Koning *Leopold*, die van zijne jeugd af, even als zijn broeder, de hertog *van Coburg*, een vereerder is van den tot bemiddeling uitgenoodigden Monarch, met vreugd de gelegenheid zal aangrijpen, om zijnen troon op deze vredelievende wijze, zonder hulp van vreemde bajonetten, te beklimmen.

## DUITSCHLAND.

DUSSELDORF, *den* 7 *November*. Alhier is het bevel aangekomen, *dat de linietroepen van het zevende armeekorps op den voet van oorlog moeten gebragt worden en zich tot den afmarsch gereed houden moeten.*

## ENGELAND.

LONDEN, *den* 7 *November*. De *Times* van heden morgen (welke thans bijna het eenige blad is, hetwelk de tegen Nederland ontworpene Britsche en Fransche expeditie verdedigt) erkent, dat de Londensche Conferencie in eenen staat van *ontbinding* verkeert, doch geeft als de eenvoudige reden daarvan op, dat de drie Mogendheden geweigerd hebben verder te gaan dan eene vredelievende bemiddeling, terwijl Engeland en Frankrijk, als daartoe beter berekend en in de gelegenheid zijnde, op zich hebben genomen, om voor de geheele Conferencie de taak van *uitvoering* te volbrengen. Tevens merkt dat blad aan, dat de drie overige Mogendheden niet zijn uitgenoodigd geworden, om deel te nemen aan het tractaat van 22 October, — dat zelfs Belgie niet tot dit tractaat is toegelaten, — en dat het waarschijnlijk is, dat de citadel van Antwerpen alleen door de Franschen, zonder eenige krijgsbeweging der Belgen, zal genomen worden, ten ware de Nederlanders in Belgie rukten, en aldus de Belgen tot zelfsverdediging noodzaakten; — dat het derhalve te wachten is, dat de krijg binnen een zeer engen kring zal beperkt blijven; — dat thans de kans voor eenen algemeenen oorlog minder is, dan dezelve gedurende de twee laatste jaren geweest is; — dat de berigten, nopens de bewegingen der Pruissische troepen, geen geloof verdienen, enz.

Na de ontvangst van het weigerende antwoord uit 's Gravenhage, is alhier een kabinetsraad gehouden, in welken, naar men verzekert, het besluit is genomen, om embargo te leggen op de Nederlandsche schepen. Een dergelijk besluit is echter tot dus verre nog niet uitgevaardigd, en een onzer ochtendbladen (het welk voor het overige tot de ministeriële partij behoort) merkt aan, dat het gerucht van een dergelijk besluit alhier veel bevreemding heeft gebaard, en dat het naauwelijks te gelooven is, dat het Britsch ministerie tot een dusdanigen jammerhartigen maatregel zal overgaan, welke zoo geheel strijdig is met de milde bepalingen, welke de Nederlandsche regering, ten aanzien van de in Nederlandsche havens liggende Britsche schepen, gemaakt heeft.

De correspondent van een onzer bladen meldt uit Brussel, van den 2 dezer, dat onder de leden van het Belgisch bestuur veel verschil van gevoelens heerscht nopens de vraag, of men van den kant van Belgie zal toestemmen in de ontruiming van het aan Nederland toegewezene grondgebied; — dat deze ontruiming voor Belgie onoverkomelijke zwarigheden heeft, en dat alzoo de uitvoering van het Britsche en Fransche tractaat, hetwelk zoo wel de ontruiming van het Nederlandsche als van het Belgische grondgebied eischt, onmogelijk is; — dat het mitsdien te verwachten is, dat de zaak nog eenigen tijd hangende zal blijven; — dat men zich mag voorstellen, dat, wanneer eenmaal Koning *Philips* de Fransche kamers met eene voldoende aanspraak zal hebben geopend, de Londensche Conferencie de onderhandelingen weder zal opvatten, en dat er niet aan te twijfelen valt, of de Belgische kamers zullen alsdan een tractaat van schikking, hetwelk eerst door Nederland is goedgekeurd, zeer gretig aannemen.

In den kabinetsraad van gisteren is, in tegenwoordigheid des Konings, werkelijk de volgende order geteekend geworden:

„ Door zijne Majesteit is heden op en met advijs van zijnen bijzonderen raad bevolen, dat geene schepen of vaartuigen, behoorende tot eenige van zijner Majesteits onderdanen, eenige der havens van het grondgebied van den Koning der Nederlanden, tot nader order, zullen vermogen binnen te varen of naar dezelve uit te klaren.

„ Het heeft Zijne Majesteit voorts behaagd te bevelen, dat een algemeen embargo of beslag gelegd zal worden op al de schepen en vaartuigen, hoe ook genaamd, toebehoorende aan onderdanen van den Koning der Nederlanden, zich thans bevindende of hierna binnen komende in eenige havens, zeegaten of reeden in eenig deel van Zijner Majesteits gebied, hieronder begrepen al de personen en goederen aan boord van zoodanige schepen en vaartuigen en dat de bevelhebbers van Zr. Ms. oorlogschepen zullen aanhouden en in de havens opbrengen alle schepen en vaartuigen de Nederlandsche vlag voerende, maar dat de grootste zorg zal worden gedragen, tot het behoud van het geheel en elk gedeelte der ladingen aan boord van gezegde schepen of vaartuigen, zoo dat zij geen schade of nadeel ondervinden; en de bevelhebbers van Zr. Ms. schepen van oorlog worden hierbij gelast, dienovereenkomstig ieder zoodanig schip of vaartuig in eene haven op te brengen

Deze order heeft ter beurze eene algemeene verslagenheid verwekt.

De vreemde ambassadeurs hebben gisteren onderscheiden conferencien met lord *Palmerston* gehad. De Pruissische ambassadeur in het bijzonder poogde de zaken eene meer gunstige wending te geven, maar te vergeefs. De baron *van Zuijlen van Nijevelt* deed de schikkelijkste voorstellen, maar alle werden afgeslagen, wijl zij niet ten volle aan het begeeren van lord *Palmerston* voldeden, en ondanks de edelmoedige verklaring van den Koning van Holland dat alle Britsche eigendom veilig zou wezen, werd het schorsen van het embargo voor slechts twee dagen uit de hoogte afgewezen.

De *Batavier* werd heden uit Holland terug verwacht, maar op het bekend worden der order in rade, is de stoomboot *de Hero*, met den heer *May* aan boord, denzelven te gemoet gegaan, om deszelfs komst te keeren. Men zegt dat *de Hero* den Hollandschen gevolmagtigde naar Holland terug zal brengen, en dat *de Lightning* onzen ambassadeur van daar zal gaan afhalen. Men zegt dat de paket-boot over en weder zal blijven gaan.

De vloot is gisteren in Duins gekomen, en maakte zich gereed om naar de Hollandsche kust te zeilen, toen de storm opzette en haar het uitloopen verbood. De bliksem is in den *Southampton* geslagen, zoo dat dezelve waarschijnlijk, om te repareren, naar Portsmouth terug zal moeten.

Een artikel van den *Courier*, tot aansporing van het Engelsche volk, om tot de bedoelingen van het gouvernement mede werkzaam te zijn, bevat evenwel het opmerkenswaardige gezegde, dat Holland door Oostenrijk geprezen, door Rusland aangemoedigd en door Pruissen bijgestaan wordt.

## FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 3 *November*. Het dagblad *de Quotidienne* geeft deszelfs twijfel, ten opzigte der dwangmaatregelen tegen Holland, te kennen, en zegt ten slotte:

„ Twee vloten, zegt gij, zullen de Hollandsche kusten blokkeren. Die vloten zullen den 5den uit Engeland zeilen en indien niet op den 12den Holland toegegeven heeft, dan zal de land armee werken. Dus moet eene blokkade van weinig minder dan 7 dagen Koning *Willem* en zijn volk doen zwichten. Maar terwijl men te land zal aantasten, zal ongetwijfeld ook de blokkade voortduren. Dat zal mooi om te zien zijn, die blokkade bij de stormweders van het winterjaargetijde. Het zal een fraai gezigt opleveren, te zien hoe het Engelsche eskader de Hollandsche koopvaardijschepen zal beletten in zee te steken, om zich naar de Engelsche havens te begeven. Het zal zeer aardig zijn, te zien, hoe het Engelsche eskader de Engelsche schepen belet in de Hollandsche havens binnen te loopen. Wat zal dat alles te Londen in de city populair zijn! — Alles is misleiding.

„ Vijftig duizend man trekken geheel Belgie door, om Antwerpen in te nemen. Maar wat zal de Belgische armee doen? Zal zij eene hulp-armee uitmaken? Maar dan heeft de veldtogt eene grootere militaire strekking dan men wil bekennen. Of zal het Belgische leger enkel aanschouwer blijven? Maar dan wordt Belgie met den roem bedreigd, een leger te hebben om in vredestijd te exerceren, en in oorlogstijd een leger te moeten leenen om te vechten. — Misleiding.

„ Koning *Willem*, en in der daad wanneer men dien Monarch noemt, zoo spreekt men van geheel Holland, — Koning *Willem* zal zijne havens zien blokkeren, zonder dat zijne zeemagt, nog trotsch op den grooten naam der *de Ruyters*, *Trompen*, en van zoo vele andere haren roem vereeuwigende zeehelden, die zeemagt, nog met verhoogd gevoel starende op het kortlingsche voorbeeld van den jeugdigen luitenant, die, de staatkunde zijns Konings met de daad verwezenlijkende, zich eerder in de lucht deed springen dan zich over te geven, zonder dat die zeemagt, zeggen wij, eene enkele laag zoude losbranden? — Koning *Willem* zal de citadel van Antwerpen zien aantasten en den generaal *Chassé* eenen geduchten tegenweer zien doen, zonder dat het hem invalle, dit als oorlog te beschouwen, en zonder eene armee van honderdduizend man zeer goede troepen der bezetting ter hulpe te doen komen? — Misleiding.

„ De drie Mogendheden van het Noorden, die gedurende den geheelen loop der onderhandelingen zich niet van de alliantie met den Koning van Holland hebben afgescheurd, zouden hem, in het oogenblik, dat hij te land en ter zee wordt aangevallen, verlaten? — Misleiding.

„ Het kasteel van Antwerpen, eenmaal veroverd of vernield zijnde, zoude de vrije Scheldevaart, van welke de geheele Duitsche koophandel afhangt, beslecht zijn zonder dat Duitschland tusschenbeide kwame? — Misleiding.

„ Eindelijk, indien eene algemeene oorlogsbrand uitbarstte, zouden de vijftigduizend *enfans perdus*-troepen voor Antwerpen voldoende zijn, om het hoofd te bieden aan geheel Europa; of wel, Engeland zoude in de vlakten van Waterloo slag komen leveren ter verdediging der driekleurige vaan? — Misleiding.

Kapt. *Brait*, die met de *la Dauphinaise*, op de reede van Nauplia ligt, schrijft van den 6 October, dat hij den 26 September werd onderrigt, dat een Oostenrijksch vaartuig *il Gaio Pardo* van de reede van Nisi, door zeerovers was weggehaald. Kapt. *Brait* zeilde naar Scardamoula, in de golf van Calamata, alwaar hij dus 27 September aankwam. De roovers hadden zich, ten getale van omtrent honderd man, achter eene rots verborgen, verdedigende zich met een stuk geschut. Na een gevecht van een uur, gaven de roovers het Oostenrijksch vaartuig en de lading terug.

Volgens berigten uit Rome, is de droogte aldaar zoo groot, dat men veel vrees voor het vee heeft, hetwelk gebrek aan water lijdt. Brieven uit Syracusa behelzen dezelfde klagten, en zeggen, dat Sicilie dit jaar door geheele zwermen sprinkhanen is bezocht geworden.

Uit Marseille geeft men verslag van eene ontdekking, welke eenen grooten invloed op de kosten des scheepsbouws kan hebben. Men vermengt teer met tabakswater (*tabaksessenz*) en bedient zich daarvan, om de schepen te kalfateren, waardoor dezelve tegen de wormen worden beschut, welke door zoodanig bereidde teer worden vergiftigd. Men hoopt daardoor het koper beslag onnoodig te maken en verscheidene millioenen jaarlijks te besparen. Men bedient zich daartoe van de tabakssteelen, welke de regie tot heden liet verbranden.

Uit Boulogne schrijft men van den 29 October het volgende:

„ Zaturdag ll. had in de Menagerie van den heer *Martin* het volgende plaats: Die heer gaf eene buitengewone vertooning, waarin hij verschillende gevechten tusschen hem en eenen leeuw, eene leeuwin, eenen tijger, enz., zou voorstellen. Deze vertooning liep ten einde met een gevecht tusschen eenen leeuw van eene buitengewone grootte en sterkte en zijnen roekeloozen meester. Men opent de deur van de loge; de heer *Martin* vertoont zich in hetzelve.... Welk gezigt voor de toeschouwers, toen onverwachts de leeuw zich met eene verschrikkelijke woede brullende op zijnen meester wierp, welken hij waarschijnlijk aan stukken zou hebben gescheurd, indien deze geen tegenwoordigheid van geest en den moed had gehad, zich te doen herkennen. Men had als toen den leeuw moeten zien, zich, als het ware, schamende en berouw betoonende, en onderwerpende naar zijn hok terug keerende. — De heer *Martin* is zwaar gewond aan het dijbeen en den voorarm: doch de wonden zijn niet gevaarlijk.

*Van den 6den.* De *Moniteur* van gisteren behelsde de telegrafische depêche van onzen zaakgelastigde te 's Gravenhage, houdende het berigt dat het Nederlandsche gouvernement geweigerd heeft om tegen den 12 dezer het Belgische grondgebied te ontruimen. Na de aankomst van die officiele tijding hebben de vreemde gezanten bijeenkomsten met den minister van buitenlandsche zaken gehad, en couriers naar hunne hoven afgezonden; tevens is naar het hoofdkwartier van het leger van het Noorden eene estafette afgezonden, waarschijnlijk met den last om de laatste toebereidselen tot den intogt in Belgie te maken, terwijl ook aan eenige regimenten, die te Beauvais, Compiègne en Melun in bezetting lagen, het bevel gezonden is om naar de grenzen op te breken.

De ministeriele dagbladen van heden geven te kennen, dat men geen ander dan een weigerend antwoord van den Koning der Nederlanden heeft verwacht gehad, en dat nu de kracht der wapenen het Belgische geschil kan en zal beslissen; zij willen het verder doen voorkomen dat zelfs de belegering der citadel van Antwerpen geene oorlogsverklaring aan Holland, maar slechts een maatregel zal zijn om de beslissing der Conferencie in het belang van den algemeenen vrede ten uitvoer te leggen.

Heden zijn weder couriers naar Brussel en het Noorderleger vertrokken, hetwelk echter niet voor den 15den de grenzen schijnt te zullen overtrekken. De hertog *van Orleans* bevindt zich nog in deze hoofdstad, en zal voor zijn vertrek nog eenige regimenten in oogenschouw nemen.

Men verzekert voorts, dat aan onderscheidene regimenten bevel is gezonden om zich bij het leger te voegen; dat uit de compagnien grenadiers, welke bij de bataillons behooren, eene reserve-divisie zal worden gevormd, die vooreerst de grensplaatsen zou bezetten, en dat er nog twee andere divisien uit infanterie en kavalerie bestaande, in de noordoostelijke departementen zullen zamentrekken, om het Pruissische leger gade te slaan. Dat intusschen het gouvernement niet aan eenen algemeenen oorlog gelooft, schijnt daaruit te kunnen worden opgemaakt dat men het aanbod van vele officieren, om den veldtogt mede te maken, niet heeft aangenomen, en de ligting van 1824 geheel wordt afgedankt, waartoe in de laatste 14 dagen 68,000 paspoorten zijn uitgereikt.

De *Gazette de France* spreekt van eene tweede sommatie, welke aan Koning *Willem* zou zijn of worden gedaan om de citadel van Antwerpen te ontruimen, en dat deze waarschijnlijk gunstiger zou beantwoord worden.

## BELGIE.

BRUSSEL, *den* 8 *November*. De *Courrier* behelst een' brief uit Aubange in het Luxemburgsche van den 4 dezer, volgens welken de Fransche garnizoenen van Montmedy en Longwi, op de tijding dat een Pruissisch korps naar het groothertogdom op weg was, tot Bacherache op het Belgisch grondgebied waren voortgerukt en zelfs eene verkenning tot in den omtrek der vesting Luxemburg hadden voortgezet. Daar deze tijding echter ook reeds van elders had kunnen bevestigd worden, heeft dezelve minder indruk gemaakt. Aan den anderen kant intusschen schijnt het, luidens onderscheidene uit de rijn-provincien alhier ontvangen berigten, te blijken, dat er onder de Pruissische troepen werkelijk bewegingen naar de Belgische grenzen plaats hebben; ook werd er van de oproeping der landweer gesproken. *l'Union* onder anderen zegt een geloofwaardigen brief uit Coblentz te hebben ontvangen, het berigt houdende, dat de generaal *Borstell*, luitenant-generaal en kommandant van de troepen in de rijn-provincien en Westphalen, het bevel voor de mobilisatie van de linie en landweer had ontvangen en dezelven de Belgische en Fransche grenzen te doen naderen. Het getal dier troepen wordt in dezen brief op 160,000 man begroot. Ook *l'Emancipation* heeft thans dergelijke berigten uit Keulen, doch wil het er nu voor gehouden hebben, dat die bewegingen alleen uit voorzorg geschieden.

## NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, *den* 8 *November*. Gisteren heeft eene commissie uit het koninklijk Nederlandsch instituut van kunsten en wetenschappen de eer gehad, aan Z. M. het jaarlijksch verslag nopens het verhandelde in het afgeloopen jaar aan te bieden.

Naar men verneemt, heeft Z. M. de Koning dezer dagen een besluit geteekend, waarbij eene bevordering bij het wapen der kavalerie plaats heeft.

Dingsdag, den 6 dezer maand, is te Scheveningen wederom de kinderschool geopend, die door H. K. K. H., Mevrouw de Prinses *van Oranje*, bekostigd wordt, om gedurende het strenge jaargetijde de kleine meisjes uit den behoeftigen stand, in een goed verwarmd locaal tot het naaijen, breijen, stoppen en andere vrouwelijke handwerken van de eerste behoefte, op te leiden.

Uit de processen verbaal der afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal over het ontwerp van wet omtrent de buitengewone middelen van 1833, blijkt, dat er in de afdeelingen is verlangd geworden, dat de negotiatie op een kleineren voet zoude plaats hebben, en bijv. tot 88 a 89 millioen zoude worden beperkt, door het fournissement in geld te verhoogen, waardoor men de vereischte som zoude verkrijgen, zonder tot eene tweede min voordeelige leening voor de geldschieters, en althans zonder tot een geforceerd don gratuit verpligt te worden. Dan zoude ook eene mogelijke verhooging van het fournissement in geld vervallen, welke aan eenige leden niet raadzaam is toegeschenen. De termijn van inschrijving van 14 dagen werd te kort geoordeeld, vooral in de landprovincien. Algemeen heeft men op de inlassching der artikelen van de verpligte heffing aangedrongen. Eenige leden gaven de voorkeur aan een don gratuit, daar de nationale schuld anders weder aanmerkelijk vermeerderd werd. Anderen zouden wenschen, dat men het bedrag der geldleening alleen bepaalde tot de behoefte voor oorlog en marine, zonder de rente-betaling bij voorschot daaronder te begrijpen. De conversie en het Belgisch voorschot moesten het voorwerp van geheel vrijwillige deelneming uitmaken. Men heeft zijne begeerte te kennen gegeven, om ook aandeelen van geringer bedrag uit te geven, zoo als 40ste of 60ste aandeelen, die dan in eens, bij een te bepalen termijn, voldaan zouden moeten worden. Vele leden hebben meerdere voordeelen willen schenken aan de deelnemers in geld, die uit pligt besef en vaderlandsliefde geheel in geld fourneren zouden, en niet in vergelijking komen met de houders der aflosbare schuld, welke in den hoogen cours der effecten nu reeds aanzienlijke voordeelen vinden. — Over het al of niet geven van certificaten was men van onderscheiden gevoelen. Men vreesde, dat, door dezelve in blanco te stellen, de deelneming min algemeen zoude worden. Men wilde uitdrukkelijk bepaald zien, dat de certificaten, bij eene niet ten uitvoer legging der gedwongene heffing, nooit hooger waarde dan 1 pct. zouden verkrijgen. Het tijdstip, waarop men de intrekking en vernietiging der bij de wet voorkomende obligatien wilde bewerkstelligen, achtte men ongunstig gekozen, en men behoorde, in het belang van 's Rijks schatkist, gunstiger omstandigheden af te wachten.

Er waren eenige leden, die verhooging van renten der schuldbrieven voorstelden, maar de fournissementen geheel alleen in geld begeerden. In twee afdeelingen heeft men gevraagd, of de non-restitutie van het één percent der certificaten van de leening van dit jaar eenige zwarigheid zou kunnen ontmoeten; daardoor zoude eene som van *f* 420,000 worden bespaard. De verpligte heffing moest, volgens het oordeel van sommigen, niet verder beschikbaar worden gesteld dan de werkelijke behoeften beloopen, en veeleer zoude men wenschen, dat er zoo vele één-tienden telkens invorderbaar gesteld werden, als de behoeften zouden vereischen. Aan de reversalen der inschrijvingen van de *laatste* leening wilden sommigen meerdere voordeelen toekennen, doch daartegen is aan de andere zijde deze wensch bestreden door de aanmerking, dat de meeste derzelve zich niet meer in de handen van den eersten inschrijver bevinden, en dat alzoo de tegenwoordige houders eene gunst genieten zouden, waarop zij geene aanspraak hebben. — Men ziet nu eerstdaags de antwoorden der regering op deze bedenkingen te gemoet.

Het tusschen Engeland en Frankrijk geslotene verdrag is thans bekend geworden. Hetzelve voert de dagteekening van 22 October. In den aanhef van hetzelve komt voor: „ dat H. H. M. M. de Koningen van Frankrijk en Engeland door den Koning der Belgen zijn uitgenoodigd tot de uitvoering van het verdrag van 15 November 1831, waarvan de uitvoering, naar luid van art. 25, gemeenschappelijk met H. H. M. M. den Keizer van Oostenrijk, den Koning van Pruissen en den Keizer van Rusland gewaarborgd was; dat zij erkend hebben, dat alle pogingen, welke gemeenschappelijk door de 5 mogendheden zijn aangewend, om tot de uitvoering van het verdrag door middel van onderhandelingen, te geraken, tot dus verre vruchteloos zijn gebleven, en dat zij bovendien overtuigd zijn, dat nieuwe vertragingen den vrede van Europa ernstig in de waagschaal zouden stellen."

Voorts verklaren de beide monarchen, dat zij met leedwezen zien, dat de drie overige mogendheden zich op dit oogenblik niet gereed hebben gemaakt, om mede te werken tot de werkdadige middelen, die de uitvoering van gezegd verdrag vordert, doch dat intusschen de beide monarchen besloten hebben, hunne eigene verbindtenissen te vervullen, en dat zij, ten einde daartoe te geraken, door eene onmiddellijke overeenkomst omtrent de beste middelen die daartoe zijn aan te wenden, de navolgende bepalingen hebben vastgesteld.

Vervolgens wordt in het 1ste artikel der overeenkomst bepaald, dat de beide monarchen den Koning der Nederlanden en dien der Belgen zullen aanschrijven, dat het hunne bedoeling is, onmiddellijk tot de uitvoering van het verdrag van 15 November over te gaan, en, als een eerste stap tot bereiking van dat doel, de twee genoemde Vorsten zullen uitnoodigen, om zich uiterlijk den 2 November te verbinden tot de ontruiming van het wederzijdsch grondgebied op den 12 November, met bijvoeging, dat, zoo zij aan dezen eisch niet voldoen, H. H. M. M., zonder verdere aankondiging of langer uitstel, tot de maatregelen zullen overgaan, die hun noodzakelijk zullen voorkomen, om er de uitvoering van te erlangen.

Het 2de artikel houdt in, dat, indien de Koning der Nederlanden weigert de verbindtenis aan te gaan, die in het vorige artikel geëischt wordt, de beide monarchen embargo zullen doen leggen op de Hollandsche schepen, die in de havens van hun grondgebied liggen, en hunne verschillende kruissers zullen bevelen, de Hollandsche schepen, die zij op zee mogten aantreffen, op te ligten en in hunne havens op te brengen, en dat eene vereenigde Fransche en Britsche vloot zich naar de Hollandsche kusten zal wenden, om dezen maatregel des te meer op eene afdoende wijze uit te voeren.

Art. 3. houdt in, dat indien den 15 November nog Hollandsche troepen op Belgisch grondgebied mogten zijn, een Fransch leger in Belgie zal intrekken, met het oogmerk, om de Hollandsche troepen te dwingen tot de ontruiming, met dien verstande echter, dat de Koning der Belgen vooraf zijn verlangen moet hebben geuit, dat de Franschen tot dat doel op zijn grondgebied komen.

Art. 4 zegt, dat de zoo even bedoelde intogt, indien dezelve noodig mogt worden, zich zal bepalen tot de verdrijving der Hollandsche troepen uit de citadel van Antwerpen en uit de daaronder behoorende forten en plaatsen; en, dat de Koning der Franschen, in zijne levendige belangstelling voor de onafhankelijkheid van Belgie, zoo wel als voor die van alle gevestigde regeringen, zich uitdrukkelijk verbindt, geene versterkte plaatsen van Belgie door de Fransche troepen te doen bezetten, die zullen kunnen worden aangewend tot de voormelde dienst, en dat, zoodra het kasteel van Antwerpen met de forten zich zullen hebben overgegeven, of ontruimd zullen zijn, dezelve terstond aan de militaire overheid van Belgie zullen worden overgegeven, en de Fransche troepen onverwijld naar Frankrijk zullen terugtrekken.

Art. 5 betreft de ratificatie van dit tractaat.

Men verzekert, dat dit tractaat, hetwelk den 22 October te Londen door de ministers *Palmerston* en *Talleyrand* geteekend is, vergezeld gaat van belangrijke geheime artikelen.

Een Russische courier, belast met het overbrengen van het berigt der bevalling van H. M. de Keizerin van Rusland, is alhier aangekomen.

AMSTERDAM, *den* 10 *November*. Extrakt uit een brief van Kleef van Donderdag 8 dezer: Heden nacht zijn alhier verscheiden koeriers gepasseerd, en heden morgen vroeg werden al de krijgsreserven dezer plaats opgeroepen, ten einde zich des anderen daags ten 9 ure te Guelderen te bevinden en bij andere afdeelingen ingelijfd te worden. De artillerie-Landweer die zeldzaam opgeroepen wordt is ook mobiel verklaard en de infanterie-Landweer verwacht dagelijks hetzelfde bevel. Men heeft de inwoners alhier gewaarschuwd zich op zware inkwartieringen voor te bereiden; men verneemt dat langs den geheelen Rijn alle Pruissische troepen mobiel zijn verklaard, om onverwijld naar de Fransche en Belgische grenzen te trekken; van de bedoelingen dezer troepen bewegingen is men nog niet volkomen onderrigt; meest algemeen gelooft men dat dezelve tot demonstratie langs de Maas zamengetrokken worden, om de Fransche armee, zoodra dezelve in Belgie trekt, gade te slaan; ook spreekt men dat Venloo door de Pruissische troepen zal bezet worden.

Men heeft alhier berigt ontvangen, dat te Duinkerken en te Londen Embargo op de aanwezige Hollandsche schepen was gelegd.

Van Plijmouth wordt van den 3den November gemeld, dat door den Hollandschen Consul aldaar, uithoofde door Engelsche Loodsen in het Kanaal aan de Hollandsche kapiteins misleidende berigten worden medegedeeld, de kapiteins van alle Hollandsche schepen, die door loodsen of visschers gepraaid mogten worden, schriftelijk zullen worden aangemaand om met den meest mogelijken spoed derzelver reizen voort te zetten, zonder aan eenige andere raadgevingen, die daarmede strijdig zouden kunnen zijn, gehoor te geven.

DORDRECHT, *den* 9 *November*. Terwijl het beladen en afzenden van schepen met allerlei krijgs-, mond- en andere behoeften naar het kasteel van Antwerpen hier nog ijverig blijft voortgezet worden, en men daaruit genoeg kan opmaken, dat het gouvernement geenszins gezind is om dat gewigtig punt, op bedreigingen, of zelfs al mogt men het vijandelijk aantasten, op te geven; zoo komen ook alle berigten, welke men, hetzij mondeling van de genen die met gezegde schepen gedurig het kasteel bezoeken, hetzij door brieven van manschappen der bezetting, van gezegd kasteel ontvangt, daarin eenstemmig overeen, dat de bezetting met den grootsten moed bezield en des nood tot de wanhopigste verdediging bereid is. Zoo schreef, onder anderen, in eenen gisteren alhier van het kasteel ontvangen brief van zeer versche dagteekening, een artillerie-officier der bezetting: „ Wij zijn gezind den vijand af te wachten en ofschoon het zich laat aanzien, dat wij het slagtoffer der staatkunde zullen worden, zoo blijft onze leus: *overwinnen of sterven!*

LEEUWARDEN, *den* 12 *November*. De tegenspoedige reis van Zr. Ms. korvet *Pollux*, en het moedig gedrag der overgeblevene manschappen, bij de ontmoeting van een Engelsch oorlogschip in het kanaal, hebben algemeene deelneming verwekt. Het *Journal de Gand* neemt dit berigt over, en wijdt in lof uit over den moed en trouw, eensgezindheid en volharding der Hollanders.

BERIGTEN WEGENS DE HEERSCHENDE ZIEKTE.

| | | overled.; | hersteld; | bijgekom.; | in behand. geblev. |
|---|---|---|---|---|---|
| Leeuwarden op den..... | 8 Nov. | 0 | 2 | 1 | 5 |
| „ „ „..... | 9 „ | 0 | 1 | 0 | 4 |
| „ „ „..... | 10 „ | 0 | 0 | 2 | 6 |
| „ „ „..... | 11 „ | 0 | 0 | 0 | 6 |
| Sedert het ontstaan der Ziekte van af den... | 8 Oct. | 31 | 28 | 65 | 6 |
| Amsterdam ............ | 10 Nov. | 1 | 10 | 3 | 20 |
| Rotterdam........ 8 en | 9 „ | 2 | 2 | 2 | 4 |
| Leijden .......... 6 en | 7 „ | 5 | 8 | 5 | 12 |
| Utrecht.......... 7 en | 8 „ | 1 | 3 | 1 | 10 |
| Amersfoort............ | 9 „ | 1 | 1 | 1 | 12 |
| Groningen........ 7 en | 8 „ | 0 | 0 | 0 | 1 |

# MENGELWERK.

Wij hebben dezen BRIEF, aangaande de UITVINDING DER EEUWIGDURENDE BEWEGING, aan de Redactie ingezonden, om zijne algemeene belangrijkheid, hier gaarne eene plaats gegeven.

LEEUWARDEN, den October 1832.

GEACHTE VRIEND!

Meermalen was ik oor- en ooggetuige van de pogingen, welke door U en andere onzer werktuigkundigen waren in het werk gesteld, om de mogelijkheid van de uitvinding eener eeuwig-, altijd- of voortdurende beweging te beproeven; doch ook meermalen was ik getuige, dat noch scherpzinnigheid, noch kunst en vlijt in staat waren, dit groot geheim der werktuigkunde uit te vorschen, en eene levenlooze stof eene eindelooze kracht en werking bij te zetten.

Hoezeer gij weet, dat een onzer vrienden zelfs heeft aangenomen, om de *onmogelijkheid* en *onbestaanbaarheid* van eene zoodanige beweging te willen betoogen; hoezeer een ander, na de mislukking van twee met zorg bewerkte proeven, tot ditzelfde resultaat kwam: zoo heeft uwe voortdurende belangstelling in deze zaak mij (anders in dit vak geheel onbedreven) de pen in de hand gegeven, om U een, mij dezer dagen voorgekomen, berigt mede te deelen, dat de zoogenoemde eeuwigdurende beweging thans werkelijk is uitgevonden.

Ik zeg *thans:* immers het is U beter dan mij bekend, hoe vele werktuigen er reeds in de vorige eeuw, en later, als altijddurende zijn opgegeven; hoe een FERGUSON te *Londen* in 1774 en MAILLARDET te *Fontaines* ten dien einde proeven met de kwik hebben gedaan; hoe men het vraagstuk door middel der kolommen van ZAMBONI meende te zien opgelost, en hoe veel gewag de Schotsche Dr. BREWSTER in 1819 van den slinger, tusschen twee magneten geplaatst, maakte. Wel vond men hierdoor *zich van zelve bewegende* werktuigen uit; doch om dezelve voortduring te geven, en het woord *altijd* (*eeuwig* is toch wat sterk) op hen toe te passen, was en bleef moeijelijk, daar de beweegoorzaak steeds verzwakte. De tijd heeft alzoo hunne waarde beslist. — Doch ter zake.

Reeds voor eenigen tijd meen ik U deelgenoot te hebben gemaakt van het genoegen, waarmede ik gepasseerde voorjaar een, toen uitgekomen, werkje las, getiteld: *Over de belangrijkheid eens zestigjarigen ouderdoms, in den jare* 1831; *of Schets der hoogst merkwaardige Gebeurtenissen, welke dien leeftijd bijzonder kenmerken.* Ik meen U opmerkzaam gemaakt te hebben op den lof, met welke deze Hollandsche Schrijver van de Friesche werktuigkundigen in 't bijzonder gewag maakt; hoe hij de Telescopen door ROELOFS, RIENKS en HOMMEMA te *Berlikum* vervaardigd, wegens derzelver deugdelijkheid verwonderenswaardig noemt, daar zij, hoewel driemaal korter dan die van HERSCHEL, nogtans even voldoende zijn als deze. Thans reeds eene tweede, aanzienlijk vermeerderde, druk van dit fraaije werkje, met den naam des Schrijvers (W. VAN DEN HULL te *Haarlem*), in het licht verschenen zijnde, komt hierin het boven bedoelde berigt voor, hetwelk ik hier letterlijk, en wel in deszelfs verband, wil laten volgen, te meer dewijl het onzen beroemden Landgenoot EISINGA en diens Planetarium betreft.

„ Vele onzer lezers zullen dergelijke werktuigen (Planetariums) bezitten, of dezelve „ ten minste meermalen gezien hebben; maar of zij allen in de gelegenheid geweest „ zijn, om het beroemde Hemelsgestel van den Franeker Wolkammer, Eise Eisinga, „ te bewonderen, zulks is meer wenschelijk dan waarschijnlijk. Intusschen is het „ buiten kijf het eerste en eenigst volmaakte Zonnestelsel, dat ooit door menschenhanden is gewrocht, en waarin de grootste moeijelijkheid, vooral ten opzigte der „ ongeregelde beweging onzer Maan, op de meest eenvoudige wijze overwonnen zijn. „ Doorgaans bewondert men in dit kunstgewrocht alleen het werktuigelijke, terwijl „ het, onzes erachtens, niet minder eene zeldzame bedrevenheid in de Wis- en Sterre„ kunde, in den maker vooronderstelt." Waarop in den eersten druk volgt: „ Eere „ zij dus het vernuft van den weergaloozen Eisinga! Eere, allen Frieslands Wonder„ zonen! Eere onzen leeftijd, in welken ook dit kunststuk vervaardigd werd!" In den tweeden druk is hiervoor het volgende, ter zake dienende, in de plaats gesteld:

„ Dit Kunststuk echter, hetwelk ons Vaderland en onzen leeftijd zoo zeer tot eere „ verstrekt, verdiende een meer toegankelijk verblijf dan het afgelegen Franeker. Doch „ de eenvoudige maker vermoedde nimmer, dat zijn werk zoo zeer de bewondering „ zijner landgenooten tot zich zou trekken, en evenredigde dus al de deelen des werk„ tuigs, naar het bestek zijner kleine woning, met welke het stuk te naauw verbon„ den is, om naar elders vervoerd te kunnen worden. Daar wij echter sints maar „ weinige jaren, onder onze landgenooten eenen werktuigkundige in den Heer Bunte „ te Utrecht hebben leeren kennen, die alle vroegere en latere werktuigkundigen „ schijnt te overtreffen, zou het ons zeer verwonderen in dezen zeldzamen man niet „ al de eigenschappen vereenigd te vinden, om het proefstuk van Eisinga te vermenig„ vuldigen. Weet ge het, Landgenooten! weet ge, dat gemelde Bunte de uitvinder „ is eener Eeuwigdurende Beweging, dat door hem het *perpetuum mobile*, waarna „ de wiskunde sints twee duizend jaren te vergeefs zocht, gevonden is; maar vooral, „ dat zijn werktuig, niet gelijk zoo vele andere van die soort, eene beweging daar„ stelt, die afhankelijk is van uitwendige en zekere omstandigheden; maar, waar het „ vooral in dezen op aankomt, eene naauwkeurige geregelde beweging oplevert, en „ die naar goedvinden kan versneld of vertraagd worden. Gij herinnert U zeker nog „ den uitmuntenden *Chronometer* van dezen Kunstenaar op de Tentoonstelling te Haar„ lem; maar wat is deze in vergelijking eens *Slingeruurwerks, hetwelk, door eigene* „ *kracht, zich zelf iedere vijf minuten opwindt?*" — — „ in één woord, het Kunst„ gewrocht van Bunte is het *Meesterstuk der Werktuigkunde*." enz.

Bij deze loffelijke vermelding verwijst de Schrijver in eene noot, naar de *Konst- en Letterbode* van den 8 Junij 1832, No. 24. Gissende hieruit meerdere ophelderingen deswege te zullen erlangen, heb ik moeite gedaan dezelve te bekomen, ten einde aan uwe, thans opgewekte, nieuwsgierigheid, door vollediger en naauwkeuriger berigten te voordoen. Dezelve zijn vervat in eenen Brief van den Heer F. C. MUISCKEN, waarin hij zijne landgenooten kortelijk met de uitvinding van BUNTE bekend maakt, en waaruit ik U het volgende, als het belangrijkste en zakelijke, wil mededeelen:

„ BUNTE, eerst te *Amsterdam*, daarna te *Maarssen* en later te *Utrecht* wonende, kwam, voor ruim 1½ jaar, op het denkbeeld, dat er mogelijkheid zoude bestaan, dat een uurwerk door eigene kracht zich zelf voordurend konde opwinden: de kracht vermeerderende door den val van eenig ligchaam. Hij had het geluk van zoodanig een uurwerk zamen te stellen, dat sedert den 9 Maart 1832 tot den 23 Mei onafgebroken is blijven voortloopen, zonder vertraging, en zich door eigene kracht elke vijf minuten opwindt. Van de eenvoudigheid der werking ben ik, zegt de Heer MUISCKEN, overtuigd geworden, daar de Kunstenaar het werktuig gedurende veertien dagen, op mijn verzoek, ten mijnen huize heeft willen plaatsen, waar de beweging even ongehinderd voortduurde."

„ Zie hier de Beschrijving van den Kunstenaar zelven."

„ Het uurwerk is als eene gewone pendule en onder eene glazen stulp geplaatst; doch het is geheel open en zonder wijzerplaten; op smalle cirkels zijn de uren en minuten gesteld; dus is het werk geheel doorzigtig, en de werking kan duidelijk gezien worden."

„ De beweegkracht wordt vooreerst door veren in twee tonraderen veroorzaakt, welke, door tusschenkomst van ander raderwerk, een zwenkrad in beweging brengen, dat hoe langer hoe sneller rondloopt, en in zijnen snelsten loop een rad in beweging brengt, dat in de tanden van een zoogenaamd Leiblok grijpt, en dit naar boven werkt, hetwelk, zijne hoogte bereikt hebbende, plotseling met eenen schok valt en het werk

opwindt, door de zwaarte van het heiblok, vermeêrderd door deszelfs val, hetwelk een genoegzaam overwigt vormt, en regelmatig elke vijf minuten werkt."

"In het uurwerk is geen slinger, maar in plaats daarvan eene balans, waardoor de beweging ongestoord voortgaat, al is derzelver stand ver buiten het waterpas."

De eerste en laatste der opgenoemde uitwendige eigenschappen des werktuigs zullen U ongetwijfeld herinneren aan het, door den jongen Beert Johannes Gelder te *Hallum*, nieuw ontworpen model van Pendule, door ons vóór eenige maanden alhier gezien. Ik herinner mij tevens, hoe vele aanschouwers, op het eerste gezigt, in dit stuk eene altijddurende beweging waanden te zien. Dat ook dit werktuig, om deszelfs zonderling en fraai maaksel, meerdere aandacht onzer landgenooten verdiende, zult gij mij wel willen toestemmen.

Zie daar dan de berigten, welke ik, uit belangstelling in uw vak, U meende te moeten mededeelen, daar uwe verwijderde woonplaats op het land, U natuurlijk met de uitkomende wetenschappelijke werken en narigten minder bekend doet zijn. Als min bevoegd om over dergelijke zaken te oordeelen, ben ik reeds verlangende uw oordeel te vernemen, in zoo verre deze oppervlakkige kennis des werktuigs U zulks toelaat. Komt U deszelfs beweegoorzaak gegrond en voldoende voor, dan zal de tijd welligt tot deszelfs voordeel beslissen; hoewel zij, die tot dusverre volledig de mogelijkheid der uitvinding betwijfelden, misschien niet eerder zullen kunnen gerust gesteld worden, voor zij het werktuig-zelf gezien hebben. Kan het zijn, zij worden overtuigd van de waarde van het U bekende schoone gezegde van Do. Posthumus (in de Aanteekeningen op Z. Eerws. *Lijkrede op* Do. P. Brouwer, P. z.): *Zoo veel meer is de mensch dan hij zelf begrijpen kan.*

Welke toepassing er nu van deze merkwaardige uitvinding zal kunnen gemaakt worden — dit is weder eene andere vraag: misschien loopt dezelve wel in het onbegrijpelijke. Kan uw vriend K. er derhalve zijn voordeel mede doen, wanneer zijn beredeneerde togt naar den planeet *Mercurius* doorgaat, geluk er dan mede, en wensch hem goede reis! Hij neme dan Mejufvrouw Sibbeltje uit de Wouden en hare lieve vriendinnen, die voor eenige weken haar beklag in het mengelwerk aan hem rigtten, op het sleeptouw, en wie het luste of niet te vreden zij, voege zich bij het gezelschap, om te zien, of hij de grieven der aarde ook in de planeet wedervinde.

Zijt intusschen hartelijk gegroet van

Uwen Vriend,
W. E.

---

# FRAGMENTEN
## uit de Reizen van den Beroemden
# HEIJNE

### EERSTE ARTIKEL.
*Gesprek op den Theems.*

..... De geele man was altijd aan mijne zijde op het dek van het schip, wanneer ik de boorden van den Theems gewaar werd, en eene aangename gewaarwording zich in mijne ziel uitstortte.

Land van Vrijheid, riep ik uit, ik groet u! ik groet u! Vrijheid, opkomende Zon eener vernieuwde Wereld! Die oude Zonnen, de liefde en de trouw zijn verduisterd en kunnen geen licht noch warmte meer geven. De oude mijrtenbosschen, die oudtijds te veel bevolkt waren, zijn verlaten, en niets dan vreesachtige duiven maken er hunne nesten in broze struiken. Zij vallen, die oude domkerken, welke tot eene reusachtige hoogte werden opgetrokken, door een' Godvruchtig en moedig Volk, die hun geloof tot aan den hemel wilde uitbreiden; zij zijn vervallen en hunne Goden, hebben al hun geloof verloren. Die Goden zijn afgeleefd en onze eeuw heeft geen verbeeldingskracht genoeg er nieuwen te scheppen. Alle kracht des harten verandert tegenwoordig in liefde voor de vrijheid, en de vrijheid is welligt de godsdienst van den nieuwen tijd. Zij is ook eene godsdienst, die niet aan de rijken maar aan de armen wordt gepredikt en die ook hare Evangeliën, hare Martelaars en hare Judassen heeft.

Jeugdige geestdrijver, zeide de geele man, gij zult niet vinden wat gij zoekt. De vrijheid is misschien eene nieuwe godsdienst die zich over de geheele aarde verspreidt; maar zoo als weleer elk volk die de godsdienst aannam, dezelve naar zijne behoeften en belangens inrigtte; zoo zal ook elk volk van de nieuwe godsdienst van de vrijheid aannemen, wat hem past, en dezelve naar zijne huisselijke belangens en nationale zeden inrigten. De Engelschen zijn een afgetrokken volk, hun afgezonderd leven wordt in den schoot des huisgezins gesleten. Aan den huisselijken haard zoekt de Engelschman inwendige tevredenheid, welke hem buiten dezelve ontbreekt, door deszelfs natuurlijke ongeschiktheid voor het gezellige leven. De Engelschman vergenoegt zich met die vrijheid, welke zijne regten, zijn persoon, zijn eigendom, zijn huwelijk, zijn geloof en zelfs zijne eigenzinnigheden verdedigd. Niemand is vrijer in zijn huis, dan de Engelschman, en om een beroemd spreekwoord te gebruiken: „Hij is Koning, hij is Bisschop in zijn huis" En het is niet vreemd, dat hij tot zijn devies heeft genomen: „Mijn huis is mijn kasteel."

Indien de Engelschman meerdere behoefte heeft naar persoonlijke vrijheid, de Franschman kan dezelve ontberen, mits men hem in eene grootere mate de algemeene vrijheid doet genieten, die wij gelijkheid noemen. De Franschen zijn geen huisselijk maar een maatschappelijk volk, zij beminnen geene stille afgetrokkene bijeenkomsten, die zij een engelsch gezelschap noemen. Zij draven al snappende van het koffijhuis naar de komedie; van de komedie naar de danszaal; hun bloed is even zoo hitsig als hunne champagne-wijn, en' hunne natuurlijke aanleg drijft hen naar het Maatschappelijk leven, maar de eerste en laatste gedachte, de ziel van alles in een woord is: de Gelijkheid. Met de ontwikkeling van het Maatschappelijk leven, moet noodwendig de behoefte naar gelijkheid ontstaan, en hoewel de omwenteling door het Budget is voortgebragt, vindt zij hare eerste levensgeesten onder de geestige rondvliegers, die in de Parijssche zamenkomsten in schijn gelijk waren aan den hoogen adel en aan wien zij van tijd tot tijd hunne lage afkomst herinnerde, al was het slechts om er eens Maatschappelijk over te lagchen; en daar deze herinneringen onmerkbaar geschiedde, sloegen dezelve des te dieper wonden, en wanneer het gemeen, het janhagel, de vrijheid nam de hooge adel te onthoofden, was het minder om hunne goederen, dan om hunne voorregten, en om de gelijkheid van eene klasse voor allen gelijk te maken. Wij kunnen met alle zekerheid gelooven, dat het verlangen naar de gelijkheid, het groote beweegrad der omwenteling geweest is; daar de Franschen zich gelukkig en wel te vreden vonden onder de heerschzucht van hunnen grooten Keizer, die hunne minderjarigheid in aanmerking nemende, alle vrijheid onder zijne strenge voogdijschap bragt, en hun alleen het vermaak liet, bezitters te zijn van de geheele en roemrijke gelijkheid.

De Engelschman verdraagt geduldiger dan de Franschman het gezigt van eenen bevoorregten adel; hij troost zich, om dat hij zelve de regten bezit, die dezelve buiten de mogelijkheid stelt zijne voorregten en huisselijke genoegens te storen. Ook pronkt de adel niet met zijne voorregten, als die op het vaste land. Op de straten en in openbare gezelschappen te Londen ziet men geene gekleurde linten dan op de mutzen der vrouwen, en zilveren en gouden onderscheidensteekens dan op de rokken der liverijknechts. Het kleed met duizend kleuren, dat bij ons (Duitschland) eene kennelijke onderscheiding aanduidt, en om zoo te zeggen bevoorregt is, is in Engeland alles behalve een teeken van eer. Even als de tooneelspeler na de vertooning zich van zijn kleed ontdoet, trekt de Engelsche officier na de dienst zijn rooden rok uit, om weder burger te worden, onder het eenvoudig burgerlijk gewaad. Het is alléén op het tooneel van St. James, dat men de versierselen en die gewoonten navolgt, oude overblijfselen van het uitvaagsel van den vroegeren tijd. Daar ziet men nog die eerlinten wapperen, daar is het, dat nietsbeduidende menschen schitteren, daar verheffen zich de zijden broeken en de satijnen rokken, de gouden sporen en de klughten der Franschen, daar blaast zich de ridder op, en de vriendelijke Dames vertoonen zich daar. Maar welk belang stelt een Engelschman in het tooneel van St. James, hij bekommert zich niet over hetzelve en hij kan, zoo hij lust heeft, te huis dezelve komedie spelen; zijne bedienden doen knielen, zijne hand uitsteken en die laten kussen, en zich vermaken met de kousenband van zijne keukenmeid. Doe wel en ziet niet om.

Wat mijne goede Duitschers betreft, zij hebben noch vrijheid, noch gelijkheid noodig. Het is een speculatief volk: het zijn idealisten, denkers, redenaars en droomers, die slechts het verledene en toekomende leven; maar het tegenwoordige niet kennen. De Engelschen en Franschen kennen alleen het tegenwoordige, en bij hen heeft elken dag zijn gevecht, zijne actie en reactie en zijne geschiedenis. Duitschland heeft niets dat tot den strijd uitlokt, en daar het heeft beginnen te denken dat er dingen bestaan, waarvan het bezit begeerlijk geacht kan worden, hebben deszelfs wijsgeeren niet nagelaten hetzelve te leeren twijfelen aan het bestaan van zulke dingen. Men kan niet ontkennen dat de Duitschers de vrijheid beminnen, maar zij beminnen dezelve geheel anders dan andere Volken. De Engelschman bemint de vrijheid als zijne wettige vrouw, hij bezit haar geheel, en hoewel hij haar niet met eene zigtbare teergevoeligheid bemint, hij weet dezelve, zulks noodig zijnde, te verdedigen tegen elken aanvaller, en wee den roodrok, die in de achtbare slaapkamer durft treden, hetzij als verliefde, hetzij als plaatsbekleeder. — De Franschman bemint de vrijheid als zijne beminde, hij brandt voor haar en zij verslindt hem, hij werpt zich aan hare voeten onder de buitensporigste betuigingen; hij strijdt voor haar op leven of dood, hij verrigt voor en om haar duizenden van dwaasheden. De Duitscher bemint de vrijheid even als hij zijne grootmoeder bemint.

Wat zijn de menschen wonderlijke wezens. In ons land zijn wij lomp, iedere zotheid, iedere lompheid smart er ons, en gelijk aan kleine Jongens, willen wij ons dagelijks van den vreemdeling ontdoen en ons overal vertoonen, maar er ons eens vertoond hebbende, bevinden wij ons te veel in het vreemde en wij wenschen innerlijk, tot onze beperkte dwaasheden en tot de lompheden van ons Vaderland terug te keeren; onze kleine kamer wenschen wij terug, om bij eene goede Duitsche kagchel te droomen en de Augsburgsche Couranten te lezen. Dit alles is met mij gebeurd, gedurende mijne reis naar Engeland. Nauwelijks had ik mij van de kusten van Duitschland verwijderd of er ontwaakte in mij een zeker gevoel voor de Duitsche slaapmutsen en pruiken, welke ik met weerzin had vaarwel gezegd, en wanneer het land geheel aan mijn gezigt onttogen werd, vond ik hetzelve in mijn hart weder.

Ik was een weinig heesch van stem wanneer ik den geelen man antwoordde: Mijn waarde Heer bespot onze Duitschers niet. Hoewel het droomers zijn, een groot deel onder hen hebben zulke schoone droomen gedaan, dat ik dezelve niet zou willen ruilen tegen al de degelijkheid onzer naburen. Maar daar wij allen slapen en droomen, kunnen wij mogelijk de vrijheid ontberen; want onze dwingelanden slapen ook en droomen van niets dan van dwingelandij. Wij zijn slechts eens goed wakker geweest en dit was op den dag waarop de Katholijken ons onze vrijheid van droomen ontnamen, wij handelden toen en wij overwonnen, en wij gingen wederom slapen, om onze droomen te vervolgen. Ah! mijn heer, spot niet met onze droomers, van tijd tot tijd zeggen zij al slapende wonderlijke dingen, even als de slaapwandelaars en hunne woorden worden vruchtbare zaden voor de vrijheid.

Wie kan de gebeurtenissen vooruitzien? De mildzuchtige Engelschman zijne vrouw moede zijnde, kan de dwaasheid krijgen, haar een touw om den hals te doen om haar te Smithfield te verkoopen: de woelzieke Franschman kan zijne minnares ontrouw worden, haar verlaten, om met de hofdames te zingen en te springen; maar de Duitscher zal nimmer zijne oude grootmoeder buiten de deur stooten; hij zal haar altijd een klein plaatsje bij zijne kagchel gunnen, waar zij aan hare nieuwsgierige kindertjes hare geschiedenissen kan verhalen. Wanneer, hetgeen God verhoede, de vrijheid uit de geheele wereld werd verbannen, zou de Duitscher dezelve in zijne droomen wedervinden.

Gedurende dat de Stoomboot, waarop dit gesprek voorviel, de rivier opvoer, was de zon ondergegaan en hare laatste stralen beschenen het hospitaal van Greenwich, een uitgebreid paleis, dat eigenlijk uit twee vleugels bestaat, waarvan de tusschenruimte ledig is, waardoor de zeelieden een' groenen berg kunnen zien, waarop een fraai kasteel ligt. De menigte der schepen nam toe, en ik was verwonderd, over de behendigheid waarmede de groote schepen malkanderen voorbij voeren. Daar wordt men door deftige en vriendelijke gezigten gegroet, die men nimmer weder ziet. Men vaart zoo digt aan malkanderen voorbij, dat men elkander de hand kan toereiken, om zich onderling te verwelkomen of vaarwel te zeggen. Het hart slaat mij bij het zien van zoo vele gezwollene zeilen, het wordt dronken van het verward geraas, dat men van alle zijden hoort, van het spelen en het dansen in de verte en van het gejoel der Matrozen. Maar de avondschemeringen, omwonden allengskens de kleuren der voorwerpen en er bleef niets meer over dan een bosch van lange en kale masten.

De geele man bleef altijd aan mijne zijde, hij zag peinzende opwaarts, als of hij de bleeke sterren wilde opzoeken. De oogen altijd naar den hemel gerigt, lag hij de hand op mijnen schouder, en even als of hij geen meester was zijne gedachten in te houden, zeide hij: vrijheid en gelijkheid! men vindt dezelve niet hier beneden en zelfs niet hier boven. Deze sterren zijn niet allen even groot, eenige zijn grooter en schitterender dan de andere; geen eene ster heeft eenen vrijen loop; allen gehoorzamen aan onveranderlijke en eeuwige wetten. De slavernij is in den hemel als op aarde!

Zie daar de toren, riep een van onze reisgenooten met verwondering uit, een reusachtig gebouw wijzende, dat boven den damp van Londen uitstak, even als een spook uit den ouden tijd.

(*Vertaald medegedeeld.*) V. St.

---

*** Getrouwd:

P. TADEMA, *Notaris*,
Weduwenaar van Artje Brouwer, met
HINKE BROUWER.

Dronrijp,
den 8 November 1832.

*** Getrouwd:

J. S. GORTER, en
REBEKKA P. WESTRA.

Dokkum,
den 8 November 1832.

*Deze is dienende tot algemeene en bijzondere kennisgeving.*

*** Getrouwd:

PIETER PHILIPPUS HANNEMA, *Apotheker*, en
BAUKJE JANS HANNEMA.

Franeker, den 9 November 1832.

*** Getrouwd:

P. DIJKSTRA, en
M. KROESE.

Workum,
den 11 November 1832.

*Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.*

*** Ondertrouwd:

JAN RASSCHEN,
*Commies bij 's Rijks Belastingen*, en
GEERTJE JOHANNES TALSMA.

Birdaard,
den 11 November 1832.

---

*** Heden verloste voorspoedig van eenen welgeschapen Zoon, ENGELINA APER, geliefde Echtgenoot van G. T. HARDERS, *Predikant.*

Wirdum, den 1 November 1832.

TJAARDA-STATE, den 2 November 1832. Heden beviel van eene welgeschapene Dochter, Vrouwe G. de Rotte, geboren Gatsonides.

*** Heden beviel voorspoedig van eene Dochter, mijne geliefde Echtgenoot H. G. LIJKLES. K. F. de VRIES.

Grouw, den 3 November 1832.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eenen welgeschapen Zoon, T. BINKSMA, geliefde Echtgenoot van C. A. KUIPERS, *Predikant.*

Boxum, den 6 November 1832.

*** Heden avond verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, ANNA van der VEEN, Echtgenoot van J. SNOEK.

Leeuwarden, den 7 November 1832.

*** Heden ten 4 ure des morgens, is van een' welgeschapen Zoon verlost, RIGTJE OPPEDIJK, Echtgenoot van W. RINGNALDA.

IJlst, den 7 November 1832.

*** Heden avond verloste van eene welgeschapene Dochter, HILTJE WIJBRANDUS, Echtgenoot van J. VLASKAMP, *Genees-, Heel- en Vroedmeester.*

Witmarsum, den 7 November 1832.

*** Heden verloste van eenen welgeschapenen Zoon, ELISABETH de JONG, geliefde Echtgenoot van J. H. BRENNIKMEIJER.

Sneek, den 7 November 1832.

*Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.*

*** Heden avond is bevallen van eene Dochter, GABRIËLLE MARIA HINXT, Huisvrouw van F. F. ROMPEL.

Leeuwarden, den 9 November 1832.

*** Heden beviel van eenen welgeschapen Zoon, JOHANNA HERMANA FEICKENS, geliefde Echtgenoot van Mr. R. A. B. REDDINGIUS.

Sneek, den 9 November 1832.

*** Heden beviel voorspoedig van eene Dochter, J. E. RUSSING, geliefde Echtgenoot van L. v. ANDRINGA.

Leeuwarden, den 10 November 1832.

*** Heden verloste van eenen welgeschapen Zoon, DIEUWKE A. LIJCKLAMA à NIJEHOLT, Huisvrouw van EELTJE S. KOOISTRA.

Arum, den 10 November 1832.

*Strekke deze tot communicatie aan Familie, Vrienden en Bekenden.*

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, F. B. IJMES, geliefde Echtgenoot van H. J. HOBMA.

Harlingen, den 11 November 1832.

---

*** Heden morgen omstreeks 5 ure, ontsliep zeer zacht, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, en mijner Kinderen en Behuwdkinderen teedere en zorgdragende Moeder, aan de gevolgen eener galziekte, in den ouderdom van ruim 67 jaren, van welke ik 32 met haar in den genoegelijksten Echt mogt doorbrengen. Zeer veel verliezen wij allen in haar, zij was voor mij eene onwaardeerbare gezelin door dit leven, en voor mijne Kinderen eene moeder in vollen nadruk.

Het vertrouwen haar eenmaal in zaliger oorden aan te treffen, lenigt onze smart.

J. FABER.
*Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwdkinderen.*

Gorredijk,
den 8 November 1832.

*** Heden stierf ons jongste Zoontje, SAMUEL, over wiens geboorte wij ons 5 weken geleden, mogten verheugen. K. B. HOOGTERP.
BERLICUM, den 9 November 1832. J. HOOGTERP, Geb. WIJTEMA.

*** Heden overleed, tot mijne groote droefheid, (eenige uren na de bevalling van een dood kind) mijne teedergeliefde Vrouw, MARIA HILARIUS, in den ouderdom van 32 jaren en 3 dagen, met welke ik 6 jaren en 7 maanden in den genoegelijksten Echt heb mogen doorbrengen, mij nalatende een Dochtertje, nog te jong om dit groot verlies te kunnen beseffen. Hoe zwaar mij deze slag ook treft, betaamt het ons Gode te zwijgen.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden en verzoeke van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven. T. DOORENBOS.
OLDEBOORN, den 9 November 1832.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens; mijn waarde Echtgenoot TOBIAS DAVID VAN GELDER overleed heden avond ten 8½ ure, in den ouderdom van 49 jaren, na eene genoegelijke echtverbindtenis van ruim zes en twintig jaren. Eene borstkwaal maakte een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven, na eene on gesteldheid van slechts vijf dagen. Een ieder die hem gekend heeft, zal dus beseffen wat ik in hem verlies als Man, mijne vijf kinderen als Vader, en het algemeen een nuttig lid der Maatschappij; voor elkeen even dienstbaar. Doch, berusten wij in de wijze daden van den Almagtigen God, en vertrouwen dus ook dat zijne ziel in de eeuwige gelukzaligheid is overgegaan. ANNA H. DRIELSMA,
Weduwe T. D. VAN GELDER.
LEEUWARDEN,
den 10 November 1832.
*Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwd Broeders.*

*** Heden nacht overleed tot onze innige droefheid, op een na het jongste Dochtertje, FOEKJE CORNELES, in den ouderdom van zes jaren en 7 maanden.
LEEUWARDEN, A. C. ZIJLSTRA,
den 11 November 1832. W. ZIJLSTRA, Geb. DE JONG.
*Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.*

Prijzen der Granen te Leeuwarden, Vrijdag den 9 November 1832:
De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe: Rogge *f* 192 : 00 het Last. — Tarwe *f* 9 : 25 de Mudde.
De Boter *f* 32½. — Nieuwe Grove Kaas *f* 13 à *f* 14½.

## PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 10 NOVEMBER 1832.

| NEDERLANDEN. | | | | Gebl. |
|---|---|---|---|---|
| Werkel. Schuld... | 2½ pct. | 40 | 40½ | 40 3/16 |
| Nieuwe dito 1832 | 5 » | 77 | 77½ | 77¼ |
| Uitgestelde dito......... | | | | |
| Kansbiljetten............ | *f* | 15 | 15¼ | 15 1/8 |
| Amort. Sijndicaat | 4½ pct. | 68½ | 69 | 68¾ |
| ———— | 3½ » | 54 | 54½ | 54¼ |
| Domein Losrenten. | 2½ » | | | |
| Handel-Maatsch... | 4½ » | 82¼ | 82¾ | 82½ |
| Schatkistbiljetten... | | 99 | 99¼ | |
| Oorlogs-Lasten... | 5 pct. | 90½ | 91 | 90 5/8 |
| Leening 1831..... | 6 » | 95¾ | 96½ | 96 |
| FRANKRIJK. | | | | |
| Inschr. op 't Grootb. | 3 pct. | 67 | 67¼ | |
| Certificaten van dito | 3 » | | | |
| RUSLAND. | | | | |
| Bij *Hope & Comp.* | 5 » | 94¼ | 94¾ | 94½ |
| Negotiatie 1828... | 5 » | 96¼ | 96¾ | 96½ |
| Inschr. op 't Grootb. | 6 » | 58 | 58¾ | 58¼ |
| Certificaten van dito | 6 » | | | |
| Cert. dito Hamb. Ad. | 5 » | | | |
| Dito te Londen gen. | 5 » | | | |
| Leening 1831..... | 5 » | | | |
| PRUISSEN. | | | | |
| In Londen genegot. | 5 » | | | |

| SPANJE. | | | | Gebl. |
|---|---|---|---|---|
| Amsterd. Perpetuel | 5 pct. | 48¾ | 49¼ | 49 |
| Id. te Par. en Lond. | 5 » | 11 | 11¼ | 11 5/8 |
| Uitgestelde....... | 5 » | | | |
| Renten Perpetuel. | 3 » | 29 | 29½ | 29¼ |
| POLEN. | | | | |
| Loten.............. | *f* | | | |
| OOSTENRIJK. | | | | |
| Weener-Bank..... | 5 pct. | | | |
| Dito............ | 4 » | | | |
| Certificaten....... | 2½ » | | | |
| Metalliek........ | 5 » | 83¼ | 83¾ | 84½ |
| Dito te Lond. gen. | 5 » | | | |
| Dito............ | 2½ » | | | |
| Bank-Actien...... | 3 » | | | |
| Aand. *f* 100 bij *Roth.* | | | | |
| Dito -250 dito.... | 4 » | | | |
| NAPELS. | | | | |
| Certific. bij *L. & B.* | 5 pct. | | | |
| Idem Administratie | 5 » | 73½ | 74 | 73¾ |
| Dito te Lond. gen. | 5 » | | | |
| DENEMARKEN. | | | | |
| Negot. in Londen | 5 pct. | | | |
| ENGELAND. | | | | |
| Geconsolideerde .. | 5 pct. | | | |
| GRIEKENLAND. | | | | |
| Te Londen....... | 5 pct. | | | |

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BAARDERADEEL, roepen bij deze de Hervormde Floreenpligtigen van de dorpen *Baard* en *Bozum* op, in hunne respective Dorpskerken, als:
Die van *Baard*, op Maandag den 19 November 1832, des voormiddags ten elf ure.
Die van *Bozum*, op Woensdag den 21 November 1832, des voormiddags ten elf ure.
Ten einde te raadplegen en te besluiten over de aanmerkingen door het Collegie van toezigt over de kerkelijke administratie bij de Hervormden in Vriesland gemaakt, op de acten van afscheiding der Hervormde Kerk- en algemeene Armvoogdij-administratie in die beide Dorpen. *Grietman en Assessoren voornoemd,*
BERNH. BUMA, *Vt.*
J. H. J. VAN WAGENINGEN, *Secretaris.*

De post van VROEDVROUW in den dorpe Koudum, waaraan een jaarlijksch tractement van 150 gulden uit de Grietenijkas verbonden is, vacant zijnde, ontstaan door het overlijden van *Trijntje Dirks de Jong*, zoo worden degenen welke daartoe genegen mogten zijn, opgeroepen, om zich in persoon of door vrachtvrije brieven, met overlegging van de vereischte bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag, vóór of op den 1 December aanstaande, ter Secretarie dezer Grietenij aan te melden.
Koudum, den 10 November 1832.
*Grietman en Assessoren van Hemelumer Oldephaert en Noordwolde,*
MR. LELSZ HOFFMAN, *fungerend Grietman.*
*Ter ordonnantie van dezelven,*
J. ALBARDA GERLSMA, *Secretaris.*

De Notarissen HANEKUIJK en WIJMA, te Harlingen, zullen, op Maandag, Dingsdag, Donderdag en Vrijdag den 12, 13, 15 en 16 November 1832, telkens des voor- en namiddags ten 9½ en 2 ure, ten huize van den Koopman *H. Witte*, aldaar, bij gereed geld, verkoopen: Eene groote partij LAKENS, DUFFELS, gedrukte KATOENEN, LINNEN, DOEKEN, KANT, GAREN en andere MANUFACTUREN.

De Notaris A. W. NAUTA, residerende te IJlst, gedenkt publiek, bij verhooggeld, aan de meestbiedenden te verkoopen:
1. Een stuk best BUITENLAND, groot volgens kadastrale meting 2 bunder 30 v. roede en 60 v. el, gelegen op het Draaisterschar onder het behoor van den dorpe Heeg; waarop per 36½ v. roede geboden is *f* 140 : 75, makende te zamen *f* 879 : 68.
2. Een stuk DITO, groot volgens kadastrale meting 1 bunder 16 v. roede en 60 v. el, gelegen aldaar, naast het vorige perceel; waarop per 36½ v. roede geboden is *f* 150 : 25, makende te zamen *f* 475 : 79.
3. Een stuk DITO, groot volgens kadastrale meting 2 bunder en 5 v. roede, insgelijks aldaar gelegen aan het Wijddraai; waarop per 36½ v. roede geboden is *f* 158 : 50, makende te zamen *f* 884 : 95½.
4. Een uitmuntend stuk BINNENLAND, groot volgens kadastrale meting 3 bunder 15 v. roede en 20 v. el, gelegen aan den Hemdijk onder den dorpe Oosthem; waarop per 36½ v. roede geboden is *f* 186, makende te zamen *f* 1596 : 50.
In eigendom behoorende aan *Bonne Gosses Bosma*, Boer te Oosthem, en de Erven van deszelfs overledene Huisvrouw *Botje Hotzes*; Sint Petri 1833 voor de koopers vrij te aanvaarden.
Wie gading maakt, kome op Woensdag den 14 November 1832, bij de finale toewijzing, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *Auke Klazes Zijlstra*, Kastelein bij de Nieuwe Zijl onder Oosthem, en koope op alsdan voor te lezene Conditien, die intusschen bij den bovengenoemden Notaris te vernemen zijn.

De Notaris P. TADEMA, te Dronrijp, als daartoe benoemd door de Regtbank van eersten aanleg zitting houdende te Leeuwarden, zal, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Dronrijp, publiek bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen:
Eene hechte voor weinige jaren nieuw gebouwde HUIZINGE en welbeklante SMEDERIJ, met STEDE en GROND cum annexis, staande en gelegen sub no. 36, op het Hoog, te Dronrijp, en door de Weduwe *Theunis Piers Ringsma*, als mede eigenaresse bewoond en gebruikt wordende; op den 12 Mei 1833 vrij te aanvaarden.
Wie gading maken, komen op Vrijdagen den 16 November 1832, des avonds ten 7 ure, bij de voorloopige toewijzing, ten huize van den Kastelein *Jan Annes Tekstra*, te Dronrijp, en den 23 daaraanvolgende, ter zelfder ure, bij den finalen palmslag, ten huize van den Kastelein *Jan Westendorp*, aldaar.

In de provincie Vriesland wordt uit de hand te KOOP aangeboden: Eene welbeklante en in volle werking zijnde ZEEPZIEDERIJ, met daarbij staande goede WOONHUIZING, STAL en WAGENHUIS. De gegadigden gelieven zich tot nader onderrigt te vervoegen ten Kantore dezer Courant.

De Notaris J. RUARDI, te Sloten, daartoe benoemd door de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Sneek, zal, op Zaturdagen den 17 November 1832 bij de *provisionele*, en den 1 December daaraanvolgende bij de *eindelijke toewijzing*, telkens des namiddags ten twee ure, ten huize van de Weduwe *Marten Jacobs Visser*, in het logement de Zevenwouden te Sloten, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Lemmer, bij strijk- en verhooggeld, in het openbaar, presenteren te verkoopen:
Eene heerlijke en extra vruchtdragende ZATHE en LANDEN, met ééne voor weinige jaren *nieuwe* en zeer *sterk gebouwde* HUIZINGE en SCHURE, HIEMINGE, HOVINGE met Boomen en Plantagie; een van *Steen* gebouwd VARKENSHOK, benevens een WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen te Tjerkgaast, zijnde de Huizinge aldaar gekwoteerd met no. 7; groot in het geheel circa 40 bunder, waaronder 15 bunder uitnemend best Binnenland, en het overige buitendijks gelegen is; belast te Tjerkgaast op no. 7, 8, 12, 30 en 31, met 19 floreen en 2 stuivers, en over den jare 1831 in de Belasting op de Gebouwde Eigendommen aangeslagen op 6 gulden 67 cents, Ongebouwde Eigendommen op 95 gulden 66 cents; bij *Rienk Feddes van der Lee* als huurder in gebruik, de laatste *vijf* jaren tot Sint Petri en Mei 1832 ingesloten voor eene jaarlijksche huur van 741 gulden; op Sint Petri en den 12 Mei 1833 vrij te aanvaarden. — Alles breeder bij Biljetten omschreven.

## BOELGOED OP CREDIET.

De Notaris P. TADEMA, te Dronrijp, zal, ten verzoeke van de Kooplieden JAN A. TEKSTRA en ALBERT S. ROODA, publiek, bij boelgoed, op crediet, presenteren te verkoopen:
15 Uitmuntende kalve en melke KOEIJEN, 2 schoone vette KOEIJEN, 8 beste eerste kalfs RIEREN en eenige WERKPAARDEN.
Wie gading maken, komen op Zaturdag den 17 November 1832, des namiddags ten één ure, bij het Logement de *Posthoorn*, te Dronrijp.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdagen den 21 en 28 November 1832, des avonds ten 6 ure, bij de beschrijving en eindelijke toewijzing, in het Heeren Logement, publiek veilen, ten overstaan van het Vredegeregt kanton Harlingen, rakende de 4 eerste perceelen:
1. Eene HUIZINGE en SCHUUR met annexen, staande aan Stads Singel bij Harlingen, letter I, no. 21, bij *Tjeerd Dirks Jorritsma*, als mede-eigenaar bewoond tot den 12 Mei 1833.
2. Eene HUIZINGE met annexen, staande aan de Noorderhaven te Harlingen, wijk A, no. 3, bij de Weduwe *Lourens Lents* bewoond tot den 12 Mei 1833.
3. Eene HUIZINGE met annexen, in de Sint Odolphi Steeg aldaar, wijk E, no. 174.
4. Eene HUIZINGE met annexen, naast het derde perceel, wijk E, no. 175.
Beide tot den 12 Mei 1833 als huurder in gebruik voor *f* 80 in het jaar.
5. Eene HUIZINGE met grooten TUIN en annexen, staande op de Zoutsloot aldaar, wijk B, no. 117, bij *Jacobus Hollevoet*, als huurder, tot den 12 Mei 1833, in gebruik voor *f* 65 in het jaar.
6. 1 Bunder 83 v. roede 71 v. el en 82 v. palm GREIDLAND, gelegen in of bij het Vierkant onder Almenum, bezwaard met 1 floreen Dijksschatting, en met reed en drift van 4 bunder 41 v. roede naastbijgelegen Land.
7. 2 Bunder 20 v. roede 46 v. el en 18 v. palm GREIDLAND, gelegen naast het vorige stuk, bezwaard met 1 floreen Dijksschatting, doch vrij van reed en drift.
Beide deze stukken Lands bij *Gerrit T. van der Tol*, als huurder, in gebruik tot Sint Petri 1833.

## VOORNAAM BOELGOED

OP ZES MAANDEN CREDIET.

Op den 23 November 1832, des morgens ten 9 ure, zal, ten sterfhuize van *Ruurd Tjeerds de Boer*, te Akmarijp, publiek, bij boelgoed, op zes maanden crediet, ten aanzien der optieposten, worden verkocht een uitmuntend BOERENREEUW en BESLAG, bestaande in: 19 Zoo melke, kalve, als vare Koeijen, 5 Hokkelingen, 9 Kalveren, 1 zwartbonte Stier, 1 vos Ruinpaard, 5 Schapen, 2 Hooiwagens, 1 Kaaspers, 1 Karn met koperen hoep, 10 koperen Emmers, eene partij houten Melkaden, 2 Kaasvaten, 1 Boter- en Brokaad; — voorts MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder 2 Bedden met hun toebehooren, 1 eiken Kabinet, 1 Pulpitum, 1 Klok, Tafels, Stoelen, Porselein, Koper, Tin, Blik en IJzerwerk, en hetgeen dan meer te voorschijn zal worden gebragt.

MR. MEINESZ, te Sloten, in Vriesland, gedenkt, als gelastigde van zijnen principaal, op Woensdagen den 28 November eerstkomende bij de provisionele, en den 5 December daarna bij de finale toewijzing, telkens des namiddags ten 2 ure, in het logement den Wildeman, aan de Lemmer, ten overstaan van den Deurwaarder ANNE HARINGS DE KOE, aldaar, publiek, bij strijk- en verhooggelden, te verkoopen:
Een in den jare 1827 nieuw gebouwd en uitmuntend bezeild HEKTJALKSCHIP, met platte Luiken, genaamd *de Jonge Henke*, lang over steven 17 el en 8 palm, wijd 3 el 27 duim, en hol 1 el 71 duim, groot volgens meetbrief 62 ton; met Zeilen, Treil, Ankers, Touwen, staand en loopend Want, en verder toe- en aanbehooren; tot dus ver bevaren geweest door *Ernst Gerardus Eppinga*, Schipper, wonende te Balk, en thans liggende aan de Visschersburen in de Lemmer.
De Inventaris ligt van heden ter inzage in gemeld logement den Wildeman, en is voorts benevens de Verkoopsvoorwaarden bij Mr. M. MEINESZ en A. H. DE KOE voornoemd.

Aan belanghebbenden wordt bij deze kennelijk gemaakt, dat de, gedurende de maanden Julij, Augustus en September 1831, in de Bank van Leening te Leeuwarden gebragte PANDEN, vóór of op den *zeventienden November* eerstkomende moeten worden gelost, en dat op Maandag den *negentienden November* daaraanvolgende en volgende dagen, de opgemelde niet geloste PANDEN, op de gewone wijze bij boelgoed zullen worden verkocht.

## Bij besloten briefjes te huur,

OM MET PETRI EN 12 MEI 1833 TE AANVAARDEN:
1. Eene ZATHE en LANDEN, te en onder de stad IJlst, bij de Weduwe *Hette Murks Jellema* in gebruik, groot ingevolge kadastrale meting 37 bunder 39 v. roede 90 v. el, alle Greidlanden.
2. Eene ZATHE en LANDEN onder den dorpe Jutrijp, bij *Sjoerd Feikes van Dijk* in gebruik, groot ingevolge kadastrale meting 42 bunder 93 v. roede 65 v. el, alle Greidlanden.
3. Eene ZATHE en LANDEN, waarvan de Huizinge in 1824 nieuw gebouwd, staande aan het Pad bij de Kerk te Jutrijp, bij *Sijtze Pieters Buma* in gebruik, groot ingevolge kadast. meting 34 bunder 72 v. roede 40 v. el, alle Greidlanden.
De Conditien van bovenstaande plaatsen zijn te vernemen ten huize van den eigenaar ABM. HESSELINK, Olieslager op het Kleinzand te Sneek; bij wien de briefjes vóór of op den 1 December aanstaande moeten worden ingeleverd.

## Bij geslotene briefjes te huur,

VOOR DEN TIJD VAN ZEVEN JAREN, IN TE GAAN SINT PETRI EN MEI 1833:
1. Eene ZATHE en LANDEN, te Westermeer, groot ruim 64 bunder en 85 v. roede, Weid- en Hooiland, thans bij *Gerrit Boetje* in gebruik.
2. Eene ZATHE en LANDEN, aan den Straatweg te Haskerdijken, groot ruim 45 bunder, Weid- en Hooiland, bij *Dirk Bestevaar cum soc.* in gebruik.
De Conditien zijn te vernemen bij den Griffier P. VAN EIJCK, te Joure, bij wien de briefjes ook vrachtvrij moeten worden ingeleverd vóór den 1 December 1832.

VOOGDEN EN VOOGDESSEN van het *Nieuwe Stads Weeshuis* te Leeuwarden, gedenken aan de minstschrijvenden aan te besteden de levering van het benoodigde RUNDVLEESCH, RUNDERVET, WITTE KOOL, WORTELEN, KOOLRAPEN, SELDERIJ, GROENE en GRAAUWE ERWTEN, WITTE en BRUINE BOONEN, gepelde GARST, ROGGENBROOD en KARNEMELK, ten behoeve van gemeld Gesticht voor het geheele jaar 1833. Wie hieraan gading maakt, zende een gesloten Biljet op zegel, inhoudende den aannemingsprijs van ieder voorwerp afzonderlijk, aan het voornoemde Weeshuis, vóór of uiterlijk op Maandag den 19 November 1832, des voormiddags; kunnende de Voorwaarden, waarop die aanbesteding zal geschieden, van heden af aldaar worden gelezen. L. IJPEIJ,
Leeuwarden, den 5 November 1832. *Rentmeester.*

## Onderlinge Brand-Waarborg-Maatschappij.

De DIRECTIE der *Onderlinge Brand-Waarborg-Maatschappij*, te Woudsend, verwittigt den belanghebbenden, dat van 12 November tot 31 December de Inschrijving ter verzekering van het STALVEE openstaat, en men zich tot dat einde bij Correspondenten, als naar gewoonte kan vervoegen. A. H. TROMP,
Woudsend, den 5 November 1832. *Dr. Boekhouder.*

Al wie iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan *LIBBE AUKES BULTSTRA* en wijlen de Weduwe *KLAAS AUKES BULTSTRA*, te Haskerhorne, gelieve daarvan op- en aangave te doen vóór den 26 November 1832, aan den Griffier P. VAN EIJCK, te Joure.

Het Kantoor der Registratie-, Zegel- en Successie-regten te Leeuwarden, verplaatst zijnde ten huize van den Heer *Hillebrand*, op de Vleeschmarkt, wijk F, no. 3, wordt daarvan bij deze algemeen kennis gegeven. *De Ontvanger,*
ALBARDA, Jz.

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, Letter K, no. 176.